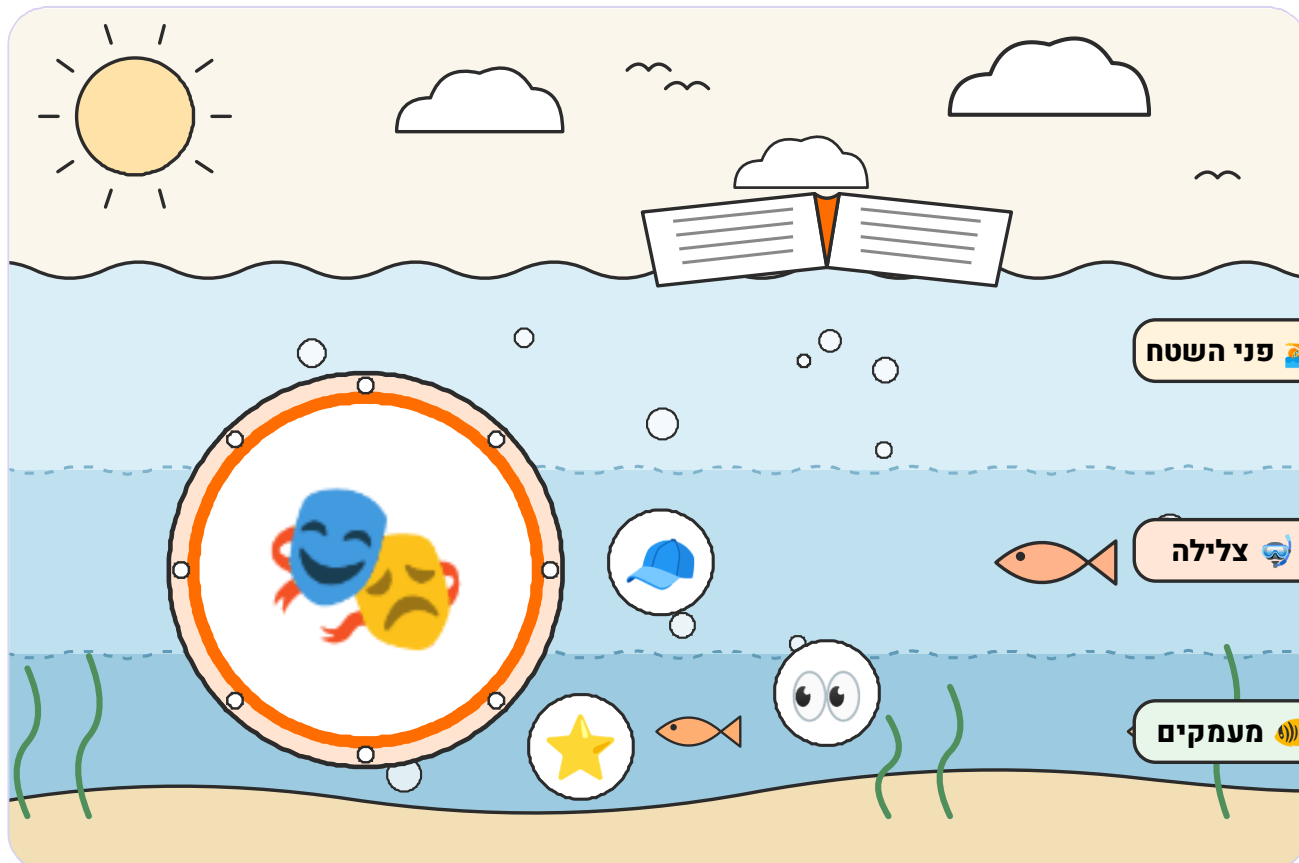

חוברת תלמיד • קריאה והבנה • חט"ב (לכיתות ז'-ט')

מי אני כשכולם מסתכלים?

לחץ חברתי, שייכות מול ייחודיות – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

תאריך:

כיתה:

שם:

טקסט ושאלות

- 6 הטקסט: יומן, יום שלישי
- 7 חלק א' – שחייה על פני השטח
- 8 חלק ב' – צלילה
- 9 חלק ג' – מעמקים
- 11 בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה
- 12 מפתח תשובות למורה

כלים לקריאה

- 2 דף האסטרטגיות
- 3 מפת הצלילה
- 4 סימניות לגזירה
- 5 כרטיסי מילים לקיפול

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

חט"ב

עובד גם בשחורלבן

ניסוח לבנים ולבנות

להדפסה

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

אחרי הטקסט

מסכמים במשפט

מה הרעיון המרכזי – במילים שלי?

מגיבים

מסכים/ה? לא מסכים/ה? למה?

מחברים לחיים

איפה פגשתי משהו דומה? מה אקח איתי?

בזמן הטקסט

מסמנים בעיפרון

מילה לא מוכרת – עיגול. משפט חשוב – קו.

עוצרים בתחנות

מה קרה עד עכשיו? מה אני מנחש/ת שיקרה?

מחפשים קשרים

סיבה ותוצאה, לפני ואחרי, טענה ונימוק.

לפני הטקסט

מציצים בכותרת ובתמונה

על מה הטקסט? מה כבר ידוע לי על הנושא?

קובעים מטרה

למה אני קורא/ת? למידע, להנאה, כדי לגבש דעה?

מזהים סוג טקסט

סיפור? כתבה? טור אישי? כל סוג נקרא אחרת.

מקרא סימונים בעיפרון

מתחבר אליי

מפתיע אותי

לא הבנתי

משפט חשוב

מילה לא מוכרת

רשימת בדיקה לקורא/ת

קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט ☐

קראתי את כל הטקסט עד הסוף ☐

סימנתי מילה שלא הבנתי ☐

קראתי שוב את מה שלא היה ברור ☐

המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

מפת הצלילה שלי

מעמקים

חושבים, מביעים דעה ויוצרים

צלילה

מסיקים, מקשרים ובודקים מילים ומבנה

שחייה על פני השטח

מוצאים מידע שכתוב בטקסט

סוג הטקסט: מכתב / יומן

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
החבר'ה	קבוצת החברים	
בבטן הרגשתי משהו מכווץ	תחושה בגוף שמהו לא בסדר	
התקבלתי לחבורה	צירפו אותי לקבוצת החברים	
נמאס לי	אין לי כוח לזה יותר	
משך בכתפיים	תנועה שאומרת 'בסדר, לא משנה לי'	

סימניות לגזירה

גזרו לאורך הקו המקווקו ✂

המעמקים

מעבר לשורות

- מה דעתי – ולמה?
- מה הייתי עושה במקום הדמות?
- מה הטקסט מלמד על החיים?
- איך הייתי ממשיך/ה את הטקסט?

השאלה שלי: 🖋

מי אני כשכולם מסתכלים?
חט"ב

צלילה

בין השורות

- למה זה קרה?
- מה הדמות מרגישה – בלי שנאמר?
- מה פירוש הביטוי?
- איך בנוי הטקסט?

השאלה שלי: 🖋

מי אני כשכולם מסתכלים?
חט"ב

פני המים

כתוב בטקסט

- מי? מה? איפה? מתי?
- איזה פרט מוכיח?
- מה קרה קודם ומה אחר כך?
- איפה זה כתוב?

השאלה שלי: 🖋

מי אני כשכולם מסתכלים?
חט"ב

כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות.

קבוצת החברים	החבר'ה
תחושה בגוף שמהווה לא בסדר	בבטן הרגשתי משהו מכווץ
צירפו אותי לקבוצת החברים	התקבלתי לחבורה
אין לי כוח לזה יותר	נמאס לי
תנועה שאומרת 'בסדר, לא משנה לי'	משך בכתפיים
הגוף מרגיש שזה לא בסדר	משהו מכווץ בבטן
אכזבה מחבר שחשבו שהוא שונה	'גם אתה?'
מסתירים את מי שאנחנו באמת	תחפושת

הטקסט · מכתב / יומן

יומן, יום שלישי

לפני הקריאה

סוג הטקסט: מכתב / יומן. האם קרה לכם שצחקתם על משהו רק כי כולם צחקו? מה הרגשתם אחר כך?

הניחוש שלי:

מילון קטן

החבריה

קבוצת החברים

בבטן הרגשתי משהו מכווץ

תחושה בגוף שמשהו לא בסדר

התקבלתי לחבורה

צירפו אותי לקבוצת החברים

נמאס לי

אין לי כוח לזה יותר

משך בכתפיים

תנועה שאומרת 'בסדר, לא משנה לי'

הערות שלי

1 יומן יקר, היום בהפסקה החבר'ה החליטו 'לשחק' בתיק של עדי – זרקו אותו מאחד לשני, והיא רצה ביניהם. כולם צחקו. גם אני צחקתי. אבל בבטן הרגשתי משהו מכווץ.

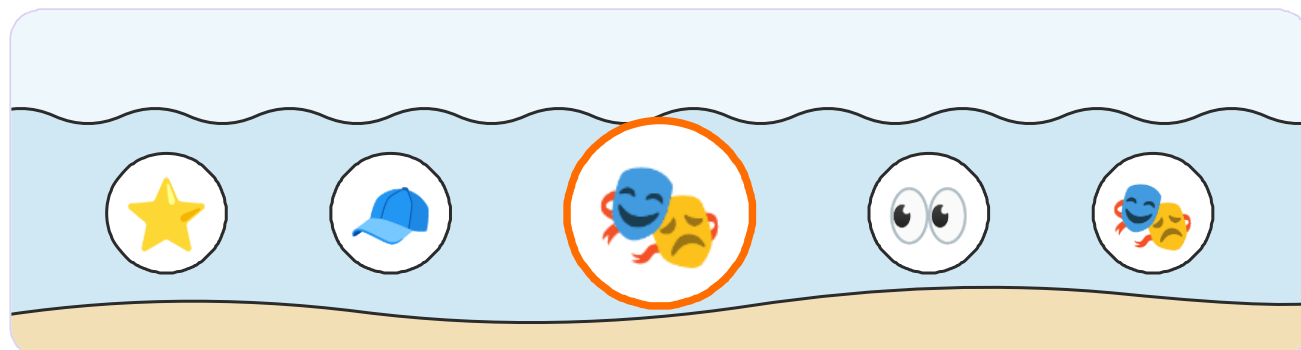
2 הבעיה היא שרק לפני חודש התקבלתי לחבורה. חצי שנה ישבתי לבד בהפסקות. אתה זוכר, יומן. אני לא רוצה לחזור לשם. אז כשתומר זרק לי את התיק – תפסתי אותו.

3 ואז עדי הסתכלה עליי. לא בכעס. בהפתעה. כאילו אמרה: גם אתה?

תחנת עצירה: עצרו רגע: מה קרה עד כאן? מה לדעתכם יקרה עכשיו?

4 לא זרקתי את התיק הלאה. הנחתי אותו על הספסל ואמרתי: "נמאס לי מזה, בואו לשחק כדור." רגע של שקט. אחר כך תומר משך בכתפיים ואמר: "טוב, כדור."

5 אני עדיין לא יודע אם עשיתי מספיק. אבל הבנתי משהו: שייכות שבה אני צריך להפסיק להיות אני – היא לא באמת שייכות. היא תחפושת. יונתן

שאלות לפי עומק • חט"ב

יומן, יום שלישי

שם: _____

חלק א' - שחייה על פני השטח

קראו את היומן ואתרו בו את הפרטים החשובים.

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

1

למה יונתן פחד להתנגד?

א כי לא אהב את עדי

ג כי המורה ראתה

ב כי פחד לחזור לשבת לבד

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

2

מה עשה יונתן עם התיק?

א זרק אותו הלאה

ג החביא אותו

ב הניח אותו על הספסל

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

3

איך הגיב תומר?

א כעס מאוד

ג הלך הביתה

ב הסכים לשחק כדור

בדיקת פרטים

פני המים • כתוב בטקסט

4

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	✓ נכון	✗ לא נכון
יונתן ישב לבד בהפסקות חצי שנה.	☐	☐
עדי הסתכלה על יונתן בכעס.	☐	☐
תומר זרק את התיק ליונתן.	☐	☐
בסוף היומן יונתן בטוח שעשה מספיק.	☐	☐

אוצר מילים בהקשר

פני המים • כתוב בטקסט

5

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

מחסן מילים: **מכוץ** **בהפתעה** **תחפושת** **בשמחה**

1. בבטן הרגשתי משהו _____.

2. עדי הסתכלה עליי _____, כאילו אמרה: גם אתה?

3. שייכות שבה אני צריך להפסיק להיות אני היא _____.

שאלות לפי עומק • חט"ב

יומן, יום שלישי (המשך)

שם:

חלק ב' - צלילה

עכשיו נצלול: מה עבר על יונתן, ומה פירוש המילים שבחר?

סימון בטקסט

צלילה • בין השורות

6

מסמנים בטקסט

- סמנו בצהוב את המשפטים שמסבירים למה יונתן פחד להתנגד.
- סמנו בירוק את הרגע שבו יונתן משנה כיוון.
- סמנו בקו את המשפט שמבטא את התובנה של יונתן

מיון וארגון

צלילה • בין השורות

7

מה מבטא שייכות ומה מבטא ייחודיות? (מיינו: סמנו ✓ בעמודה המתאימה)

★ ייחודיות	👤 שייכות	הפריט
☐	☐	להתקבל לחבורה
☐	☐	לא לזרוק את התיק
☐	☐	לשבת עם החבר'ה בהפסקה
☐	☐	לומר 'נמאס לי מזה'

קישור מושגים

צלילה • בין השורות

8

מתחו קו בין הביטוי מהיומן לבין משמעותו

א. אכזבה מחבר שחשבו שהוא שונה

1. משך בכתפיים

ב. הסכים בלי להתווכח

2. משהו מכווץ בבטן

ג. מסתירים את מי שאנחנו באמת

3. 'גם אתה?'

ד. הגוף מרגיש שזה לא בסדר

4. תחפושת

משמעות ביטוי

צלילה • בין השורות

9

המילה "תחפושת" בסוף היומן היא...

- א. מטפורה – מסתירים את מי שאנחנו
- ב. בגד לפורים
- ג. שם של משחק

שאלות לפי עומק • חט"ב

יומן, יום שלישי (המשך)

מארגן גרפי

צלילה • בין השורות

10

מלאו את הטבלה לפי שלבי היומן

מה יונתן עשה	מה הרגיש	מה זה מלמד עליו

חלק ג' - מעמקים

ובחלק האחרון: מה דעתכם, ומה הייתם עושים במקומו?

העברה למקרה חדש

המעמקים • מעבר לשורות

11

מה מאיה יכולה לכתוב או לעשות? חשבו איך יונתן הציע חלופה.

מקרה לבחינה: קבוצת ההודעות

מאיה מכיתה ח' נמצאת בקבוצת ההודעות של הכיתה. מישהו שולח תמונה מביכה של תלמידה, וכולם מוסיפים פרצופים צוחקים. מאיה רק עכשיו התחילה להרגיש חלק מהקבוצה.

כתיבה ונימוק

המעמקים • מעבר לשורות

12

כתבו את היומן של עדי מאותו יום. מה ראתה? מה הרגישה כשיונתן הניח את התיק?

שאלות לפי עומק · חט"ב

יומן, יום שלישי (המשך)

כלי חוסן

המעמקים · מעבר לשורות

13

כתבו קטע יומן של יונתן מהרגע שתפס את התיק, לפי מעש"ה: מה קרה? | עכשיו מה אני מרגיש? | מה אני שואל את עצמי? | איזו הכוונה אני בוחר לעצמי?

שיח בכיתה

המעמקים · מעבר לשורות

14

מעגל שיח

- מתי קל לכם להיות עצמכם, ומתי קשה?
- איך אפשר לומר 'לא' לקבוצה בלי לאבד אותה?
- מה מחזק אתכם כשאתם צריכים אומץ? (חשבו על גש"ר מאח"ד: גוף, שכל, רגש...)

ייצוג חזותי

המעמקים · מעבר לשורות

15

שרטטו את רגע השקט אחרי 'נמאס לי מזה'. הוסיפו בועת מחשבה לכל דמות: יונתן, עדי ותומר.

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

עוד לא	בערך	בטוח/ה	
			אני יודע/ת להסביר את ההתלבטות של יונתן בין שייכות לבין ערכים.
			אני יודע/ת לפרש את המילה 'תחפוש' כמטפורה.
			אני יכול/ה להציע דרך להפסיק פגיעה בלי לריב עם הקבוצה.

כרטיס יציאה

מי אני כשכולם מסתכלים? • חט"ב

שם:

כיתה:

תאריך:

1. הרגע הכי קשה ליונתן היה... כי...

2. משפט חלופה שאני יכול/ה להציע לקבוצה:

3. 'תחפוש' שאני לא רוצה ללבוש:

כמה נהייתי מהטקסט? 1 2 3 4 5

מה אני לוקח/ת איתי מהטקסט? כתבו או ציירו

מפתח תשובות למורה

מפתח תשובות למורה

מפתח תשובות למורה – חט"ב. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

שאלה	תשובה
1	ב. כי פחד לחזור לשבת לבד
2	ב. הניח אותו על הספסל
3	ב. הסכים לשחק כדור
4	1. נכון 2. לא נכון 3. נכון 4. לא נכון
6	„היא לא באמת שייכות...”
7	להתקבל לחבורה ← שייכות; לא לזרוק את התיק ← ייחודיות; לשבת עם החברה בהפסקה ← שייכות; לומר 'נמאס לי מזה' ← ייחודיות
8	1-ב, 2-ד, 3-א, 4-ג
9	א. מטפורה – מסתירים את מי שאנחנו

יצרה: רוית ראש בן ישי

קוראים את העולם שלנו • מי אני כשכולם מסתכלים? • חוברת תלמיד לחט"ב

